

3/2022

foto Tomáš Hurt

CHYBAMI
se spolek učí

ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE

CHYBAMI se spolek učí

Nikdo není dokonalý. Tuhle známou filmovou větu asi znáte, vidíte? Právě lidská nedokonalost je úžasná v tom, že jsou díky ní formovány naše životy. Chyb nevymýváme. A že se s chybami při naší volnočasové činnosti i v celém našem životě setkáváme často. Asi každý, kdo pracuje s mládeží, se někdy setká s tím, že dítě při schůzce či výletu neudělá něco dobře. Jak se vy, jako vedoucí, v takových situacích chováte?

Zcela jistě se najdou tací, kteří v tu chvíli pohotově vyrazí zachraňovat vzniklou nemilou situaci, stíhajíce v průběhu „záchranných“ prací pokárat viníka. Vnímám však trend opačný – vnášení pozitivního přístupu do práce s chybou. S chybou totiž souvisí jiné slovo. Zkušenost. A nepřenositelná zkušenost je zcela jedinečnou záležitostí, ze které se lidská bytost má šanci poučit do dalšího života. Dávejme dětem šanci chybu odhalit, napravit ji a poučit se z ní.

Je hezké, že vnášíme pozitivní přístup k chybě při práci s dětmi, ale teď vám položím další otázku: Stalo se někdy vám jako vedoucím, že jste někdy udělali chybu a nezatajili jste ji před dětmi? Pokud jste bez zaváhání odpověděli „jasně“, dovolte mi vám pogratulovat! Jsem přesvědčený o tom, že otevřený vztah s kolektivem je to nejlepší, co si může vedoucí přát. Kolikrát se mi stalo, že jsem špatně poradil a vzápětí zjistil, jak velkou hloupost jsem vyslovil. V těch chvílích je nejlepší udělat krok zpět, přiznat

pochybení a uvést vše na pravou míru.

Je potřeba ale i zdvihnout varovný prst. V lidském životě existuje určitá skupina chyb, které jsou fatální a často nekončí pouhým ponaučením. U nás o tom jako hasiči něco víme. Zabránit těmto chybám může pomoci zejména prevence a osvěta. Na dalších stránkách najdete rok starý příběh o slečně, pod kterou se probořil led. Tehdy ji zachránil mladý hasič, který byl jen náhodou poblíž. Jak špatně mohla chyba v tomhle příběhu skončit...

Je důležité bavit se otevřeně o chybách.

Nezapomeňme u toho ale na úspěchy. Pokud se budeme na chyby soustředit až příliš, nezbyde nám prostor na pochvaly za dobře odvedenou práci. Ta přece jen stále v našich životech (a i v našich spolkových činnostech) převažuje. Jen ji bereme jako samozřejmost. Přehlídíme ji. Pokud budeme schopni vyvážit a zaměřit se krom hledání chyb i na pochvaly či poděkování, můžeme se rozvíjet my, naše mládež i celé naše organizace.

Srdečně vám přeji, ať se vám chyby co nejvíce vyhýbají, a pokud se vám do cesty nějaká taková uličnice připlave, je to jen a pouze proto, aby vás posílila.

*Ondřej Vojta, Sdružení hasičů Čech,
Moravy a Slezska
Autor je členem Představenstva ČRD*

foto Jiří Majer

Zpravodaj ČRD o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:

Jiří Majer – vedoucí redaktor

Adresa redakce:

Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870

e-mail: archa@crdm.cz

IČO: 68379439

Grafická úprava, sazba a lito
Michala K. Rocmanová, akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha

24. ročník

Toto číslo vyšlo v květnu 2022.

*Fotografie z archivu ČRD
a jejích členských organizací.*

Foto na titulní straně:

Tomáš Hurt, A-TOM

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

*Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>*

Rozpočet v projektové žádosti se zdá být stabilnější než rozpočet na konci roku, kdy je třeba každou položku řádně vyúčtovat.

Existují prostě věci, které je třeba si odžít a získat zkušenost z praxe.

Myslím si, že by to ale nemělo člověka odrazovat od toho přebírat zodpovědnost nebo přicházet s novými nápady. Vždycky se najde starší kolega, který rád pomůže a poradí. Je tu i Česká rada dětí a mládeže nebo krajské rady, které těm začínajícím nebo méně zkušeným spolkům rády pomůžou, aby těch chyb udělaly co nejméně.

Samozřejmě vždy platí, že kdo nic nedělá, nic nezkazí. Mně ale zní o něco lépe: „Chybami se člověk učí.“ Pojďme tedy do aktivit s dětmi a mládeží s nadšením a nenechme se odradit počátečním neúspěchem. To k tomu prostě patří a nic lepšího, než minimalizovat rizika, udělat stejně nemůžeme.

Jakub Fraj

předseda Komunitního centra Petrklíč

Chyba číslo JEDNA

Když jsem vedl svůj první letní tábor v roli hlavního vedoucího, zvládl jsem se dostat do svízelné situace hned v prvních hodinách. V rámci spolupráce s organizací, která se zaměřovala na práci s romskými dětmi, se na náš tábor dostalo několik romských dětí z Plzně. Zpětně jsme zjistili, že tyto děti nebyly zvyklé na odloučení od svých rodičů, což bylo kamenem úrazu. Děti se nejdříve dožadovaly cesty zpět domů, což jsme jim (stejně jako jiným dětem, které byly poprvé na táboře) rozmlouvali. Situace dospěla až do stádia, kdy si děti chtěly vybojovat svoji cestu domů (pěšky skrze les) za pomoci nože. Na závěr na nás zavolaly policii – s tím, že je na místě držíme proti jejich vůli. Myslím si, že jako nezkušený vedoucí jsem v dané situaci udělal množství chyb, ale nyní na to vše vzpomínám jako na velkou zkušenost. Jako mladý vedoucí bych určitě část rad pustil jedním uchem dovnitř a druhým ven. Díky tomuto zážitku jsem si ale odnesl množství zkušeností, na kterých můžu

dál stavět. A minimálně můžu na každém táboře prohlašovat, že to nejhorší je už za mnou.

Stejně je to i v řízení organizace.

Samozřejmě že si člověk přečte znění zákonů a nastuduje moudré knížky.

Ale pak nastane situace, na kterou ho knížky nepřipravily. Vedení účetnictví na papíře vypadá úplně jinak než v rámci každodenního provozu.

Ledová KARVINÁ

**Pionýr se nebojí zkusit nové cestičky.
Ledová Praha už není osamocená**

Známe to: Přejde nová akce, a třebaže se už při plánování snažíme myslet na různé možnosti a vychytat případné „mouchy“, stejně vše nevyjde úplně dokonale. Právě proto je důležité akci vyhodnotit, abychom se ze svých chyb mohli poučit.

V průběhu pololetních prázdnin Pionýr už léta připravuje akci Ledová Praha. Covidová omezení ale neumožňovala rozšířit tradičních 17 000 účastníků na jednom místě, proto jsme se rozhodli zkusit akci pojmout jinak: Ledových měst jsme připravili více, a nápor dětí jsme tak chtěli rozprostřít na víc míst. (*Archa o Ledových městech zevrubně informovala v č. 1/2022, pozn. red.*) Do poslední chvíle jsme ovšem s jistotou nevěděli, zda akce bude moci proběhnout, ale přípravu jsme nevzdali. Vše se nakonec vydařilo a přestože je celkově i ve většině míst akce hodnocena jako přínosná, vždy se hodí ohlédnout se a z nedostatků si vzít ponaučení.

O pololetních prázdninách (4.–6. února 2022) se tak po celé České republice poprvé uskutečnila pionýrská akce Ledová města, do níž

se jich zapojilo 13. Navázala úspěšně na Ledovou Prahu, mající více než dvacetiletou tradici. Ačkoli covidová epidemie počet účastníků rozhodně omezila, Ledových měst se zúčastnilo neuvěřitelných 16 000 účastníků. Také zapojených institucí bylo mnoho, a často šlo o netradiční turistické cíle. Třeba v Českých Budějovicích Pionýr přivedl účastníky na místní letiště, v Chomutově se lidé mohli díky vstřícnosti náměstka primátora Milana Märce podívat do jinak uzavřených historických prostor místní radnice. Lákadlem Brna se stal například atomový kryt, který byl

kdysi připraven poskytnout útočiště stovkám Brňanů.

Zajímavé osvěžení nabídky přineslo partnerství Pionýra se Skrytými příběhy, díky kterému se mohli účastníci zapojit i do soutěže.

Nebývalý úspěch měla akce například v Karviné. Proto jsme se Katky Jáchymčákové, vedoucí 17. PS Karviná mající Ledovou Karvinou na starost, zeptali, co je třeba pro příští rok zlepšit?

Jak se vydařila Ledová Karviná?

O Ledovou Karvinou projevil zájem 665 lidí, převážně dětí. Akce to tedy byla velmi povedená. Šlo o první ročník, vlastně zkušební, a otevřel nám spoustu dveří k další spolupráci. Pionýr zaujal vedení města i příspěvkové organizace, restaurace, provozovatele občerstvení a v neposlední řadě oddíly, skupiny a rodiny s dětmi.

Na co jste nejvíc pyšní?

Jsem hrdá na to, že se povedlo zapojit tolik lidí, institucí, okolní obce. Jsem pyšná na Pionýr, protože se v Karviné pionýři znovu dostali do povědomí. Povedl se nám Ledový koncert, který zaujal více než 300 diváků. Byli jsme v regionální i internetové televizi, na městských facebookových stránkách všech dotčených obcí, karvinský Facebook na tři dny změnil titulní fotografii na Ledová města, což se snad ještě nikomu nepovedlo. Dostali

Co byste doporučili organizátorům, kteří by se třeba chtěli zapojit příští rok?

Jděte do toho! Musíme o sobě dát vědět. Ledová města jsou úžasným prostředkem propagace, protože takovou akci nikdo nemá. Na Karvinsku se Pionýr pořádně předvedl a některé úřednice a také mluvčí karvinského magistrátu pochopily, že je jedna pionýrka bude s Ledovými městy otravovat už pořád. (smích) Ukázali jsme, že jsme schopni velkých věcí a zasloužíme si jejich pozornost.

A co říci na závěr?

Ledová města se vydařila a už teď víme, že ani příští rok nebude Ledová Praha osamocená. Poděkování za skvělé zvládnutí Ledových měst patří všem organizátorům, zapojeným dobrovolníkům, ale i institucím, které vyšly projektu vstříc. A ty nedostatky? Sbíráme je, abychom z nich vyvodili poučení – rozhodně je vyladíme :). Chybovat je lidské, ale také se z nich musíme poučit.

Připravila Vendula Nejedlá
Pionýr

jsme se i do Zpráviček na Děčku ČT. Na tohle jsem fakt hrdá.

Máte ohlasy od účastníků?

Odezvy jsou kladné. Překvapila mne návštěvnost zámku, kde proběhly prohlídky v pátek a v sobotu, Šikmého kostela, přírodovědné stanice i hasičské zbrojnice, která ani nestíhala provázet rodiny s dětmi. Do akce se, byť na poslední chvíli, zapojili i drobní prodejci, jako například Karvinské Gofry a Mr. Pizza, nabízející pizzu za akční cenu pro ubytované skupiny v Základní škole Družby. Ubytované skupiny ocenily mj. orientační systém, kuchyňku ve škole a ochotný personál.

Víte, kolik lidí se zúčastnilo z Pionýra a kolik mimo náš spolek?

Pionýrů bylo asi 120 a zbytek byli nečlenové. Ale – ne všichni se registrovali (na webu) a ne všichni registrovaní nepřijeli do Karviné... Ale počty v nejatraktivnějších zájmových bodech přesáhly 200 návštěvníků během pátku a soboty.

Co vám nejvíc pomohlo a co naopak komplikovalo přípravu?

Pomohla podpora z ústředí, ale zároveň to byla i jedna z komplikací při propagaci. Před akcí bylo o městech málo slyšet, propagace v médiích pokulhávala. Chyběl mi propagační materiál fyzicky v ruce, zdlouhavé vkládání na webovky... Tohle se musí do příště vyladit.

Co byste pro příští ročník zlepšili sami?

Propagaci před akcí, přesné podmínky pro spolupracující, zapojení škol. V případě koncertu jsem dostala poměrně dobrou školu, takže už mám přesnější představu o organizaci příštího ročníku.

Chyba a její NÁSLEDEK v naší činnosti

Po celý život děláme různá rozhodnutí. Rozvážně, po konzultacích, pod tlakem i ve velkém časovém presu. Není možné neudělat někdy chybu. Jsou tu řady chybiček, jsou tu chyby a jsou tu velké chyby. **Málokdo je bezchybný – to v podstatě není možné.**

Většina chyb je jako telegrafní sloup, který vidíte vpředu při výhledu z okna vlaku. Blíží se neodvratně, a najednou fuk – a je za vámi. Minete ho – stejně jako tu chybu – a následek je žádný nebo minimální. Stalo se, a je to pryč. I když si na to vzpomenete – není to událost, která by ovlivnila váš život zásadním způsobem.

Pokud řídíte kolektiv – tým, vedení akce či tábora, či dokonce vedení spolku – pak musíte opravdu někdy rozhodnout. Máte různé typy vedení – od vyložené demokratického až po autoritativního šéfa. Ani jedno vedení není super, ani jedno nemusí být vyložené špatné. Ale rozhodnutí se musí udělat. A někdy se opravdu ukáže, že bylo chybné. Co s tím? Pokud je možné to projednat a změnit, je to dobrá možnost. Pokud ne – je třeba se s tím vyrovnat.

Zažil jsem vedení, kde jsem byl šéfem a ve výboru nás bylo celkem pět. Naprosto pravidelně jsme byli při **rozhodování** dva proti třem. A tak jsem jako šéf musel prezentovat něco, s čím jsem někdy nesouhlasil. Byla to chyba, chvíli jsem to vydržel, ale po určité době jsem už tím šéfem nechtěl být a při nejbližší příležitosti už nebyl. Jedna z nejčastějších chyb je **tzv. ožívování mrtvol**. Ano, opravdu, když se nějaká akce či aktivita vyvíjí vyložené špatně a vy to chcete čím dál větší energií zvrátit, tak se vám to v 99 % nepodaří. Co s tím? Takřka vždy je lepší akci zrušit než plýtvat energií a často i financemi. Velkou chybou je řešit problém – obzvlášť v současné

době – veřejně. A to, i když je pravda na vaší straně. Postup ne úplně vhodný (ba přímo chybný) prověřený staletími je následující a rozhodně ne ideální: **Myslíš? Nemluv! Když mluvíš, tak nepiš! Když píšeš, tak nepodepisuj.**

A když podepíšeš, tak se nediv! Dvakrát za posledních třicet dva let naší organizace malá zmínka v článku udělala velký rozruch. I když v počátku nešlo takřka o nic. Otrávil vzduch v naší činnosti a řešení nás stálo mnoho energie. Jak to udělat lépe a bez větších problémů? Dobré řešení je **probrat si ústně daný problém s dotyčným.**

Mrtvý brouk? Dělat, že něco nevidíš, je určitě chyba. Ale ne vždy. Spousta nedostatků či chyb, které vidíš, není tak zásadní jako celková vaše činnost. Žádný hlavní vedoucí (natož obyčejný i neobyčejný vedoucí) nic neudělá ideálně. A pokud chyba neohrozí celou činnost nebo životy účastníků, dá se nevidět naplno. Ale je vhodné ji s daným „chybovačem“ probrat.

Udělal jsem řadu chyb, a kolikrát, když řeším chyby jiných, tak si v duchu říkám – na mě nemáš. Chyby mne mrzí, ale těžko je vrátím. Na druhé straně dělám aktivity i akce dále. A snažím se chyby přebít těmito pozitivy. Snad se mi to daří.

Co říci na závěr? **Kdo nic nedělá, nic nezkazí. Tak raději dělejte, ať se nám ti lidi nicneděláním definitivně nezkaží!**

Jaroslav Biolek – Mussur

O autorovi

Mussur byl a je lektorem na školeních organizátorů volného času (od roku 1980), vedoucím sportovních týmů (od let sedmdesátých) a hlavním vedoucím cca dvou set táborů a tisíců víkendových akcí. Je předsedou dužiny Duha Klub Dlažka (od roku 1990) – www.dlazka.cz.

ZACHRÁNĚNÝ život

Někdy je potřeba „přiložit ruku k dílu“ dříve, než by člověk čekal

Jedním z cílů při práci s dětmi a mládeží ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska je spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek. Učíme se o správném podání první pomoci, o chování při mimořádných událostech atd. Příběh dobrovolného hasiče a atleta Dominika Svobody (19) z Karlovarska jen potvrzuje smysluplnost takového trávení

volného času. Díky své duchapřítomnosti zachránil mladý lidský život. Dominik se stal členem kolektivu mladých hasičů Sboru dobrovolných hasičů v Nové Roli roku 2011 a od počátku je velmi aktivním členem nejen kolektivu, ale také sportovního oddílu SDH.

V lednu loňského roku si s kamarády šel zahrát si hokej na novorolský rybník. Když už se chystali k odchodu, z dálky uslyšeli volání o pomoc. Rozhlíželi se a pospíchali k hloučku křičících lidí. Na místě zjistili, že se kousek od břehu prolomil tenký led pod třináctiletou dívkou. Bezprostředně kolem události se z procházky vracela rodina bydlící nedaleko. Muž se snažil pro dívku dojít, ale led pod jeho vahou začal okamžitě praskat. Vydal se tedy uříznout dlouhou větev. Jeho žena mezitím zavolala na tísňovou linku, aby událost oznámila. Dominik neváhal a pokusil se po ledě k tonoucí dívce přiblížit z jiné strany. Situace vypadala nadějně, jeho váhu led unesl. Když se však k místu propadnutí blížil, led začal praskat i pod ním. Proto dále pokračoval plazením se po břiše. Dívce se mezitím podařilo částečně dostat na led, ale vlivem promrznutí nebyla schopna dalšího pohybu. Ve stejnou chvíli začal praskat led i pod Dominikem, i přes to, že ležel na břiše. A tak se snažil co nejvíce natáhnout a podat dívce svoji hokejku. Po několika neúspěšných pokusech se jí podařilo chytit se a držet se jí. Dominik ji tak mohl přitáhnout na pevnější led. Byla zachráněna a odvedena de tepla a bezpečí! Svoji duchapřítomnou reakcí a klidným přístupem zachránil Dominik lidský život! Byl oceněn Medailí za záchranu života a za rok 2021 je nominován na Zlatý záchranářský kříž.

Jaroslava Čečrdlová
SHČMS

Mladí ŠACHISTÉ

Svého druhého oficiálního šachového turnaje se zúčastnili mladí šachisté ze SVČ TYMY.

Byl to třetí ze série turnajů Grand Prix Zlínského kraje 2021/2022 – žáci. V tomhle rapid turnaji se hrálo 2x15 minut + 5 s za každý odehraný tah. Po poslední zkušenosti se naši šachisté už trochu otrkali, což se projevalo i v jejich výkonech, kdy každý získal více bodů než poslední. To sice na umístění chlapců ještě

nestačilo, ale i tak to pro nás velký úspěch byl. Tentokrát jsme se zúčastnili v naší plné sestavě, poprvé i s naší mladou šachistkou Laurou, která získala ve své kategorii 3. místo, a tým také bronzovou medaili. Moc blahopřejeme!

Všem šachistům gratulujeme za jejich úspěšný boj na turnaji a držíme palce v budoucích partiích. Veliké díky patří na závěr Marianu Tomečkovi, vedoucímu mladých šachistů z SK EMKaD Holešov za podporu a spolupráci!

Daniel Krejčí
SVČ TYMY

55. VALNÉ shromáždění

Česká rada dětí a mládeže se rozrostla o čtyři členské organizace. Nyní jich má 103.

O čtyři – na aktuální 103 se rozrostl počet členských organizací České rady dětí a mládeže (ČRDM). Stalo se tak z vůle delegátů a delegátek 55. Valného shromáždění (VS) ČRDM, konaného 21. 4. 2022 v zasedací místnosti Správy majetku odborových svazů kultury (SMOSK) v centru Prahy. Portfolio České rady posílily a zpestřily spolky Rada dětí a mládeže Středočeského kraje (RDMSK), Statek, Talnet a Živá škola Olomouc.

ČRDM dlouhodobě čítá stovku členských organizací, přičemž jejich suma v čase lehce kolísá, a to jak směrem nahoru, tak i dolů. Přijetím středočeské krajské rady dětí a mládeže se počet krajských juniorských formací pod „střechou“ České rady zvýšil na jedenáct.

RDMSK se zaměřuje na podporu spolupráce a rozvoje nestátních neziskových organizací (NNO) pracujících s dětmi a mládeží na krajské úrovni, zajišťuje jim servisní zázemí a zastupování ve společných zájmech. Cíle RDMSK jsou: podpora činnosti (ne)členských NNO pracujících s dětmi a mládeží ve Středočeském kraji, vzdělávání a propagace dané činnosti.

Spolek **Statek** vznikl v r. 2008, sídlí v Podještědí (Leskovec na Liberecku), aktivitu však vyvíjí i jinde po ČR. Soustředí se na volnočasové aktivity pro mládež i dospělé a na ochranu přírody i životního prostředí.

Talnet je organizací pořádající aktivity pro nadané a talentované žáky a studenty ZŠ a SŠ; má celorepublikovou působnost.

Živá škola Olomouc je komunitní školou – spolkem fungujícím od r. 2014. Je určena dětem 1. a 2. stupně a také

předškolákům. Děti v Živé škole jsou vedeny v tzv. individuálním (domácím) vzdělávání, řídí se školským zákonem. Vzhledem k neexistenci příslušné krajské rady zamířila Živá škola přímo do struktury ČRDM.

Pro úplnost – o členství v ČRDM se ucházel i spolek Hlas Česka, z. s. Nyní nebyl přijat; po vyjasnění nesrovnalostí ve stanovách však může svůj záměr úspěšně zopakovat, ať už v rámci národní, nebo krajské rady.

Účastníci valného shromáždění kromě jiného odsouhlasili navrhované personální změny v Představenstvu ČRDM. Své pozice členů zde opustili Jan Burda (Rada dětí a mládeže kraje Vysočina, z. s.) a Anna Mindlová, za niž byla zvolena Pavla Pokorná (obě Pionýr, z. s.). Úlohu mluvčího komory krajských rad převzal po Janu Burdovi Jakub Fraj (Rada dětí a mládeže hlavního města Prahy), stávající člen Představenstva ČRDM.

Delegáti 55. VS ČRDM si rovněž vyslechli informace představenstva včetně legislativních, hospodářských a projektových; schválili Výroční zprávu ČRDM za rok 2021, upravený rozpočet na rok 2022 a vzali na vědomí i (pozitivně vyznívající) zprávu Kontrolní komise ČRDM.

V rámci tzv. legislativního okénka připomněl předseda České rady Aleš Sedláček vyústění úsilí o placené volno pro vedoucí letních táborů. „Idea, že ten, kdo dobrovolně pracuje celoročně s dětmi, si může požádat o týden placené dovolené, se tedy zhmotnila v zákonu,“ řekl. (Šlo o novelizaci Zákoníku práce.) „Máme zprávy z organizací, že to je věc využívaná, věc chtěná, věc, která je na vzestupu,“ dodal předseda ČRDM. Okomentoval rovněž kontroly táborů ze strany živnostenských úřadů (šlo o velkoplošnou kontrolu toho, zda nedochází k nedovolenému podnikání u pořadatelů táborů).

„Pokud víme, tak kontrola neodhalila žádné nedovolené podnikání kontrolovaných spolků,“ konstatoval Aleš Sedláček s tím, že plošné kontroly ustaly v průběhu února. Aleš Sedláček se dále zabíral registrem skutečných majitelů. V souvislosti s danou problematikou přijalo VS z podnětu Jany Stibralové (Mladí ochránci přírody) toto usnesení: „VS ČRDM ukládá předsedovi ČRDM, aby aktivně pracoval na zrušení povinnosti dokládání výpisů ze státěm zřizovaných elektronických registrů vůči orgánům státní správy a samosprávám, ke kterým mají dané instituce přístup.“

Aleš Sedláček spolu s ředitelem Kanceláře ČRDM Ondřejem Šejtkou také nastínili situaci kolem datových schránek. Tomu, kdo ji ještě nemá a je právnickou osobou, bude zřízena, pravděpodobně na přelomu roku.

„Všem statutárním zástupcům přijde vyrozumění o zřízení datové schránky automaticky. Do vlastních rukou dostanou obálku s aktivačním kódem. Stát pak komunikuje se spolky výhradně elektronicky, skrze datovku,“ upozornil Ondřej Šejtka.

Mluvílo se i o přerozdělování dotací z hlavních spolků na pobočné spolky, o finanční podpoře z MŠMT, o výzvě Adaptační skupiny Ukrajina a o problematice letních táborů ve vztahu k očkování a dětem z Ukrajiny. Pokud má ukrajinské dítě zájem účastnit se tábora a rodič to podporuje, musí mít posudek zdravotní způsobilosti. Lékař by měl zkontrolovat, zda jeho očkování odpovídá našim standardům, pokud jde o povinnou vakcinaci.

V případě rozdílu si lze do prázdnin očkování doplnit. Z pléna zazněl zajímavý dotaz: „Takže adaptační skupina je v pohodě, tam ukrajinské děti být můžou. Ale ve chvíli, kdy bychom je chtěli vzít na něco, co označíme jako tábor, tak tam jet nemůžou...?“ – „Na něco, co označíme jako ‚zotavovací akci‘ (jde o *terminus technicus*; zotavovací akce má svá kritéria zohledňující počet dětí a délku trvání,

pozn. red.). Takže jsem možná odpověděl, na co můžou jet: Můžou jet na ‚jinou podobnou akci pro děti‘,“ naznačil předseda ČRDM. (Jde rovněž o *terminus technicus*, s odlišnými kritérii, *pozn. red.*)

Analytička České rady Nela Andresová dále prezentovala výstupy ze šetření ohledně úrazovosti na akcích dětských a mládežnických organizací zapojených do pojištění ČRDM. Věnovala se též statistickým výsledkům průzkumu k letním táborům. Ekonomka České rady Marie Konečná okomentovala návrh upraveného rozpočtu ČRDM na rok 2022 a jeho čerpání ke konci prvního čtvrtletí t. r. Michaela Doležalová pohovořila o novinkách v oblasti zahraničních aktivit ČRDM a zapojení České rady do Evropského roku mládeže, Zuzana Wildová nastínila zapojení České rady do předsednictví v Radě Evropské unie a Vlastimil Jura ml. informoval o vzdělávacích aktivitách v rámci projektu Vzděláváčky.

55. VS ČRDM bylo informačně obsažné a trvalo něco přes dvě a půl hodiny. Vedení České rady dalo délku jednání do souvislosti s tím, že po pandemickém covidovém údobí, kdy valná shromáždění probíhala online, nastal opět návrat k tradiční, prezenční formě práce tohoto nejvyššího orgánu ČRDM.

Text a foto Jiří Majer

Víte, co je YOUTHWASHING?

S rostoucím klimatickým hnutím jsou hlasy mladých lidí stále více slyšet. Jsou ale skutečně názory mládeže brány v potaz, nebo jsou mladí lidé jen doplňkem pro vlády a velké společnosti k tomu, aby vypadaly dobře?

Současná mládež, generace Z, je klimatickou krizí nejvíce ohroženou

skupinou, je to právě ona, kdo ve světě, který se právě buduje, bude žít. A i přesto, že manifestace za klimatickou spravedlnost jsou už součástí světové politiky, ne vždy jsou požadavky mladých brány v potaz tak, jak by si to oni sami představovali.

Bylo to právě na konferenci COP26 (Konference o klimatické změně OSN), kde byl "youthwashing" (lze

volně přeložit jako „ždímání mládeže“) nejvíce vidět. Spousta aktivistů cítila, že ač byli zváni jako součást diskusních panelů, vystupovali s projevy a skládali potlesk, jejich přítomnost byla spíše „na oko“. Potlesk je sice příjemný, ale bezvýznamný, pokud po něm nenásleduje reálná akce.

Youthwashing je věnování pozornosti mládeži jen pro dobré PR a marketing.

Fenomén youthwashingu je přítomný ve světové politice už od vzniku největšího klimatického hnutí Fridays for Future. Mladí lidé jsou zváni do diskuzí, aby projevili názor a představili svoji vizi, ale v momentě, kdy dojde na reálná řešení a akce, sami zůstávají za zavřenými dveřmi a jejich názory jako by zmizely.

Jak je tomu v Evropské unii?

Politika mládeže Evropské unie probíhá v tzv. cyklech. Od poloviny roku 2020 do konce roku 2021 probíhal 8. cyklus, jehož tématem byla smysluplná participace. 1. ledna začal již 9. cyklus EU dialogu mládeže nesoucí motto „Společně k udržitelné a inkluzivní Evropě“. Obecně cyklus cílí především na posílení EU dialogu mládeže jako procesu, který umožňuje mládeži participovat na tématech, která budou součástí evropské politiky.

Udržitelný rozvoj a sociální inkluze jdou ruku v ruce, proto byly zvoleny tématy současného cyklu cíl mládeže #3 Inkluzivní společnost a #10 Udržitelná zelená Evropa. A právě mezigenerační dialog je pro předsednické trio (Francii, Českou republiku a Švédsko) nástrojem, který usnadní zapojení mládeže do rozhodovacích procesů a smysluplné sdílení názorů mezi mládeží a dalšími generacemi.

Udržitelnost není volba, je to povinnost

Přístupovat k udržitelnému rozvoji pouze environmentální optikou bez zohlednění ekonomických a sociálních aspektů udržitelnosti znamená zbavit udržitelný rozvoj jeho politického významu a jeho sociálního rozměru. Degradace životního prostředí a změna klimatu jsou hluboce

pady a názory, v implementační fázi pak už mladí lidé navrhnou změny, vedou projekty, organizují akce s cílem zlepšit situaci v daných tématech.

Rok 2022 byl ale především zvolen Evropským rokem mládeže.

Jeho cílem je posílit podporu mládeže v postcovidové době a podíl mladých lidí na formování budoucnosti demokratické Evropy. Vyvrcholením celého roku bude **Konference Evropského roku mládeže** v Bruselu, která proběhne 6. prosince. Dva panely budou organizovat sami mladí lidé z Francie, České republiky a Švédska. Budou mít možnost vybrat témata a řečníky a vymyslet celý obsah i podobu panelů.

Karolína Ježková

foto archiv Strukturovaného dialogu mládeže

propojeny s globálními modely nerovnosti. Lidé, kteří jsou nejvíce postiženi zhoršováním stavu životního prostředí a dopady změn klimatu, jsou často právě ti nejzranitelnější, kteří ke krizi přispívají nejméně a nejsou dostatečně zapojeni do rozhodovacích procesů, aby ji mohli řešit.

Strukturovaný dialog s mládeží nabízí mladým lidem příležitost, jak se dostat do diskuze s politickými představiteli a dalšími lidmi s rozhodovací pravomocí. Mladí ambasadoři Strukturovaného dialogu organizují své projekty s cílem ovlivnit věci ve svém okolí a rozšířit povědomí o tématech, která mladé lidi zajímají.

A jaké možnosti nabízí Strukturovaný dialog k zapojení mladých lidí?

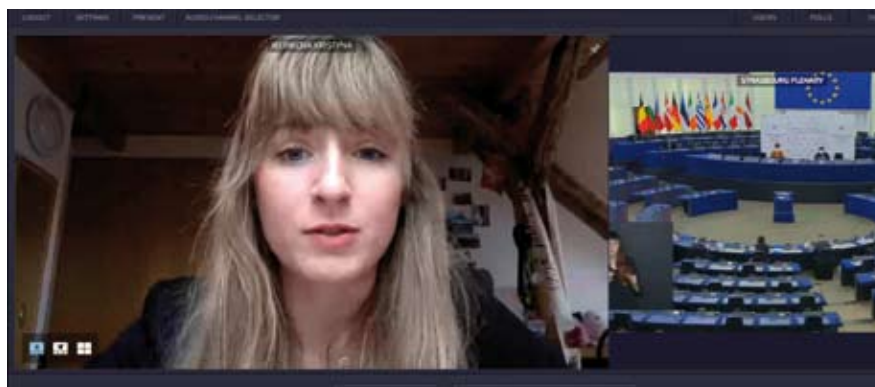
4. května proběhla v Brně konference **Mladí lidé – Budoucnost Evropy**, na které se konalo několik workshopů a panelová diskuze s cílem reflektovat Konferenci o budoucnosti Evropy a její závěry. Zároveň propojila uplynulé, současné a budoucí iniciativy a projekty, které se zaměřují na mladé lidi a jejich přínos pro utváření budoucí Evropy. Workshopy byly zaměřeny například na témata přístupnosti informací o klimatické krizi pro mladé lidi, mechanismy jejich zapojení do tvorby politik nebo vliv infrastruktury na udržitelný život.

11. až 13. června proběhne v Praze **Evropská konference mládeže**, kde mladí delegáti budou reflektovat aktuálně zvolené cíle mládeže #3 Inkluzivní společnost a #10 Udržitel-

ná a zelená Evropa. Budou pracovat s daty jednotlivých států, které do konce května sbírají příklady dobré praxe k tématům týkajícím se udržitelnosti a inkluzivity. Česká konference je druhou v pořadí v rámci 9. cyklu EU Dialogu mládeže a jejím cílem je zajistit přechod z konzultační do implementační fáze.

Co to znamená?

V konzultační fázi se hlavně sbírají ná-

Mladí DELEGÁTI do OSN

Pavel Linzer a Kryštof Stupka se společně chtějí soustředit na otázku zapojení mladých do veřejného prostoru na všech úrovních a zvyšování povědomí o OSN.

Pavel (na snímku vpravo) za hlavní myšlenku svého mandátu považuje „uvažovat globálně a měnit svět lokálně“. V rámci něj chce proto upozorňovat na nutnost začít řešit celospolečenské problémy také na úrovni měst a obcí. Kryštof (na snímku vlevo) se během svého mandátu zaměří na lidská práva, rovnost a otázku just transition v kontextu klimatické změny. Společně musíme zajistit, aby cesta k zelenější společnosti byla založena na zásadách rovného zacházení tak, aby nikdo nebyl opomenut. Výběrem nových delegátů končí mandát delegátek Simony Petrů a Kristiny Šusové, které dva roky velmi proaktivně zastupovaly českou mládež na světové úrovni, za což jim patří poděkování.

*Mladí delegáti do OSN
Foto Jiří Majer*

2. DĚTSKÁ tisková konference

Děti jsou chytřejší, než si myslíme. Mluvit s nimi otevřeně o válce je důležité, shodují se dospělí účastníci dětské tiskové konference Vít Rakušan a Tomáš Rektor.

Dětská tisková konference k Ukrajině se konala v pondělí 25. dubna 2022 v budově Českého rozhlasu v Praze.

Hosty dětské tiskové konference byli:

- **Vít Rakušan**, místopředseda Vlády ČR a národní koordinátor ve věci Ukrajiny
- **Adriana Černá**, mediální koordinátorka, Člověk v tísni

- **Tomáš Rektor**, psychiatr a psycho-terapeut
 - **Zuzana Machálková**, redaktorka Českého rozhlasu
 - **Natálie Dubanevičová**, skautská vedoucí z Ukrajiny
- Moderovala **Barbora Trojak**, skautská tisková mluvčí.

Podívejte se s dětmi na záznam z konference na Youtube (<https://www.youtube.com/watch?v=Nm4JKee4YUI>) Polovina ukrajinských válečných uprchlíků v Česku jsou děti. České děti se s nimi setkávají a o ruské

válce na Ukrajině slýchávají zlomky informací od kamarádů i z médií. I holky a kluci školního věku si zaslouží ověřené a věkově odpovídající informace o válce na Ukrajině. Právě proto Český rozhlas – Radiožurnál a Junák – český skaut uspořádal již druhou dětskou tiskovou konferenci k tématu Ukrajiny.

A na co se děti ptaly?

Třeba na to, proč války vznikají a jestli se dá válce nějak předejít. Nebo na to, co byste si zabalili narychlo do malého kufříku s sebou, když byste museli utíkat. A také, k čemu budou Putinovi rozbombardovaná města...

Usilujeme o to, aby kluci a holky byli součástí veřejné debaty, zejména během situací náročných pro celou společnost, a aby na ně představitelé států nezapomínali, ale brali je jako partnery do diskuze a společné práce. Dětská tisková konference zároveň může pomoci i dospělým – s tím, jak naložit s dětskými otázkami na ruskou válku na Ukrajině a válečné uprchlíky v Česku.

*Junák – český skaut
Foto Petr Vaněk*

Tomíci SNĚMOVALI

V Praze v Emauzích proběhl v sobotu 9. dubna 2022 výroční Sněm Asociace TOM. Tomíci při té příležitosti oslavili i 30. narozeniny spolku.

Slavili hudbou, hrála cimbálovka, Flat White Orchestra a zněly písně ze Semaforu.

Tomáš Novotný, Ivana Bartůňková a Zuzana Antošová pokřtili knihu „Pestrý svět tomíků“.

Proběhla premiéra filmu „Tomické třicetiletí“ z dílny Michala Chroštího Merhauta.

Byly vyhlášeny výsledky celospolkové výroční soutěže, vítěz Zdeněk Vejrosta poletí balónem.

V refektáři opatství se sešli vedoucí ze 75 oddílů, vedení spolku a hosté sněmu. Účastníky pozdravili Josef Výprachtický (starosta Junáka), Simona Marešová (vedoucí oddělení Rozvoje

mládeže MŠMT), Jan Havelka (emeritní předseda KČT) a Gabriela Drastichová (ředitelka Nadačního fondu Českého Rozhlasu).

Velkým a milým překvapením byla návštěva a řeč předsedy Senátu Miloše Vystřčila, který nad tímto sněmem přijal záštitu.

Sněm úředníma očima

Sněmu v Emauzích se účastnilo 162 osob a bezmála dvě desítky hostů. Tomáš Novotný se Zdeňkem Rolincem předali Řády Stříbrného hořce.

Obdrželi jej Karel Snětina, Vladimír Hladík, Karel Závadský, Hana Paňáková, Hana Mocňáková a in memoriam Ivo Skoček. Skautka Michala K. Rocmanová převzala řád za dlouholetou práci s dětmi, podíl na založení a chodu České rady, dětí a mládeže a spolupráci s naší asociací.

Sněm také volil nové vedení – řekněme spíše staronové, devítičlenné předsednictvo ve složení: Anežka Klabanová, Tomáš Novotný, Zdeněk Rolinc, Jiří Homolka, Tomáš Fúsek, Tomáš Hurt, Ondřej Šejtka, Stanislav Prais, Marek Kuskov.

Předsedou byl opět zvolen Tomáš Novotný, místopředsedou Zdeněk Rolinc.

*Denisa Stanislavová a Lukáš Hušek
Asociace TOM*

*Foto Jindřich Zápotocký,
Tomáš Fúsek, Tomek Hurt*

SKAUTÁK, VÁCLAVÁK, KONGRESÁK

Ráno 24. 3. Budí mě Opičák s tím, že to fakt udělal. Kdo? Co? Aha. Začala válka.

V tu chvíli mi to vůbec nedochází. Nechápu to. Nechci to chápat.

Během dne mi to ale všechno začne docházet. Sakra. Válka je něco, čeho jsem se neplánovala dožít, a teď je za humny.

Nejdu do školy. Nejde to. Nemůžu. Měla bych plánovat víkendové školení UFOuních instruktorů. Nejde to. Hledám možnosti jak pomoci, objevují se jich spousty. Přihlašuji se do různých portálů, že peníze nemám, ale můžeme nabídnout gauč na přenocování, teplé jídlo, oblečení a ruce k práci.

Školící víkend. Snažíme se být v klidu, ale nejde to. Večer zapalujeme svíčku. V pauzách mezi „přednáškami“ sleduji zprávy a mrzí mě, že nemůžu pomoci s nakládáním věcí. Vzdělání je ale taky potřeba.

V neděli přicházím domů a Opičák balí věci, které půjde

v pondělí odnést České tábornické unii. Tak se přidávám a dáváme dohromady užitečné věci.

Ve škole mezitím skvělí lidé zorganizovali INFOLinku pro bezradné studenty, tak ve volném čase sedím u chaty a odpovídám. Sepisujeme, jak mluvit s dětmi o válce, účastníme se webinářů, čteme spousty článků. Všechno je hrozně rychlé. Další INFOchat, další čtení, další informování se.

Jdu si hrát s ukrajinskými dětmi - jazyková znalost prý není nutná... Prý. Je sakra nutná, když vám dají patnáct dětí, ať s nimi jdete ven na hřiště. Naštěstí všichni ve zdraví přežili. Čas plyne. Přichází víkend, kdy jsme měli jet s UFO vedoucími do lesa na čundr. Přemýšlím o tom. To přece nejde. Nechci být v lese, zatímco se tu dějí takové věci. Výlet ruším a se Štikou nastupujeme do služby na Hlaváku. Od půlnoci do šesti. Štika se stará o ženy s dětmi – aby měly místo na spaní, aby je nikdo neotravoval, aby měly jídlo. Mně dali na starosti ubytování, takže volám do hotelů a dělám pořádek v administrativě. Všude spoustu hasičů, policistů, zdravotníků, lidí. Každý někam pospíchá, pořád se něco děje. Jeden dobrovolník si stěhuje na studenty lékařské fakulty. Je unavený, už je tu pátý den na noční. Posílají ho domů. Zmatek. Práci mi předává slečna s pytlí pod očima – nastupuje na povinnou denní dovolenou. Uf. Další týden. Další INFOLinka. Do toho se s Opičákem upisujeme ke službě v Kongresáku. Od dvou do šesti. Vidím paní, co má v jedné ruce přepravku s kočkou a psa na vodítku. V druhé ruce drží kufr. To je vše, co má. Obrázek z hlavy už nedostanu.

Mája Šafaříková – Fčela,
TOM Poutníci

Pátek. Skautský institut svolává sbírku věcí pro Ukrajinu. Nestíhám, jsem už na cestě do Liberce do školy. Předávám alespoň informaci dál. Zjišťuji, že za Poutníky nabalila věci z kluboven Bláta a odvezla je. Karimatky, spacáky. To vše se hodí.

Na univerzitě téma probíráme, máme z toho naježené chlupy na těle. Vyučující i studenti zcela chápou, že bude zle. Začíná tak každá přednáška. Zbavili jsme se covidu, nastává druhá krize. Opět prověří soudržnost lidí. Prověří hodnoty společnosti.

Neděle, píše mi Vojta – popcorňák (absolvent kurzu Zapařovač). Ve Skautáku (*míněn Skautský institut, pozn. red.*) je pořád co dělat. Přijď, nakládáme. Běžím tam a stoupám si do řetězu. Ten se pak rozděluje dokonce na dva. Potkávám Vojtu, pobíhá po schodech a odnáší dolů, co se dá. Jeden pytel za druhým putuje do dodávky. A do druhé, třetí... Objevují se ve spodním řetězu vedle Šutra. Přehazujeme si pytle. Materiál putuje ze dvorku i z pater dolů. Zřídka kdy se náklad sekne. Za pár hodin je vystaráno. Vysláno je na padesát dodávek, nějaké mikrokamiony a bůhví co ještě. Lidé jsou štedří. Začalo to nápadem poslat tam jednu dodávku. Hodně pomohlo i město.

Milion chvil pro demokracii svolává obrovskou demonstraci na Václavském náměstí. Na chvíli tam jdu. Premiér Petr Fiala má projev hodný státníka. Následují zástupci Ukrajiny. Je to srdcervoucí. Ukrajinci zabalení do vlajek se objímají s Čechy. Skenuji u stánku QR kód a posílám peníze ukrajinské armádě. Nejvíce mě zasahuje minuta ticha. Še-

desát tisíc lidí najednou utichá. Z přilehlé restaurace hraje rádio, ve kterém se ozývá cosi o vítězství. Jde ale o sportovní zápas. Nechápu, proč to nevypnou. A jak někdo v takové situaci může sedět za sklem a popíjet víno u oběda. Honí se mi v hlavě cosi o nemorálnosti. Národní muzeum má na sobě obrovskou vlajku Ukrajiny. Jdu k němu a dívám se na zaplněné náměstí. Dítě „na koni“ drží ceduli s nápisem „Putin je ošklivák“. K tomu jí banán. Píše Lukáš, taky popcorňák, že jedou na Ukrajinu a můžu své věci přidat k nim. Zanedlouho jsou komplet naplnění

a mé věci se nevejdou. Zjišťuji, že materiální sbírku pořádá i Česká tábornická unie. Sdílím tuto informaci všude možné po Praze 10, kde sídlí. Zároveň balím starší velký batoh a dávám do něj potřebné věci pro humanitární pomoc. Nesu ho spolu s desítkou jógamatek z klubovny na sběrné místo. Nazítří jede na Ukrajinu sjednaný mikrobusem naplněný materiálem.

Benefiční koncert. Rychle se to seběhlo. Pavlače ve Skautáku. První hraje Šákul alias Balda. Nabádám popcorňáky, ať přijdou. Zapálené zapalovače hoří a máváme na jeho píseň. Koncert peníze vydělává. Posílají se na charitu. Během večera píše Lukáš, že jedou skrz Ukrajinu dál, na nějakém přechodu je nepustili dále, tak museli jet oklikou. Jedno auto už to psychicky nezvládlo. Další pokračuje. Lukáš píše, že jsou v pořádku za hranicemi. Byl to prý „masakr“. Dny přestávám počítat. Zkrátka je „někdy“. Spím dvě hodiny. Hlásím se do služby ve dvě ráno spolu se Fčelou v Kongresáku (*míněno Kongresové centrum, pozn. red.*) na Vyšehradě. Dostáváme modré vesty s logem Červeného kříže. Na sobě máme skautské šátky Vysokoškolského roverského kmene, kam oba chodíme. Přes noc vydáváme čaje, kávu a drobné jídlo těm, co v tento čas nespí a čekají na vízum. Na zemi je pár matrací, kde pospávají uprchlíci. Starší paní spí ve zlomené poloze vedle dětí na sedačkách, nějaká skoro batolata spí vedle. Hemží se to tu překlada-

teli ovládaajícími ukrajinštinu, zdravotníky, hasiči, policisty, skauty i neskauty. Vládne tu napjatá atmosféra. Jsem povolán k mazání toastů na snídani. Uděláme pět beden a jdu zase na výdej k bufetu.

Pobíhají kolem mě děti. Jsou nadopované cukrem, kterého si do čaje sypou po lžících. Jejich rodiče a prarodiče padli únavou a spí. Děti si hází s nějakou věcí a vypadají, že zatím netuší, co to vše znamená. Snad je to dobře. Přichází malá holčička. Neví, zda si má vzít croissant, nebo sušenku. Přináším jí nabídku tajné čokolády do tvaru srdce. Je jí málo, tak jsou pro tyto případy. Usměje se a s vděkem odchází. Přichází slečna, tak sedmnáct let. Má s sebou maličkého psíka. Ten je rád, že se může nažrat připravených granulí a zapít to vodou. Psík jí několikrát utká i s vodítkem a různě se mi točí pod nohama. Je na tom v současné situaci ze všech nejlépe.

Přichází za mnou paní ve věku zhruba mojí mámy. Překvapivě umí anglicky. První Ukrajinec, který se se mnou dobře dorozumí. Její matka někde ztratila bundu. Venku mrzne. Jsou čtyři hodiny ráno. Přijeli s jedním kufrem a jinak nemají nic. Napadá mě, že taková věc je existenční – a že se možná krade i oblečení. Hledám Ztráty a nálezy. Nikdo neví. Policisté mě posílají o patro výš, že tam ztracené věci najdeme. Nahoře mi policisté sdělují, že už jsou tam šestým dnem a Ztráty a nálezy rozhodně neviděli. Nacházím koordinátora překladatelů. Ten o bundě ví a posílá nás k hornímu bufetu. Šťastný nález. Předáno.

Ondřej Turek – Opičák,
TOM Poutníci

(Texty na této dvoustraně se vrací do prvních dní po zahájení otevřené invaze ruské armády na Ukrajinu. Jde o výňatek z obsáhlejšího článku publikovaný s autorským svolením – pozn. red.)

Uprchlíci NEJSOU HRAČKA

Jen zřídka jsem pyšný na náš národ v takové míře a bez výhrad. První týden po ruské invazi na Ukrajinu tomu tak bylo.

Obrovská vlna solidarity a bezbřehá pomoc prchajícím před válkou mě naplňovaly optimismem a vírou, že sjednocený Západ poskytne Ukrajině tolik potřebné rámě a oporu. V nevídaně jednotné společnosti nebylo slyšet hlásku, který by o nutnosti pomoci v těchto nelehkých dobách pochyboval.

Velmi citelně jsem to pocítil při cestě do polské Přemyšle, kam jsme třetí den invaze vezli s Tomášem Novákem – Donkym nashromážděnou humanitární pomoc. Ukrajinsko-polská hranice tou dobou doslova přetékala dobrovolníky, kteří byli ochotni i několik dnů přespávat v autě, než se pro ně najde rodina, kterou by mohli odvézt do bezpečí.

Pohled na lidské moře dobrovolníků nabízejících pomoc ve mně chtě nechtě vyvolal vzpomínky na dětství. Vždy, když jsme s bráchou dostali nějakou novou hračku, sváděli jsme o ni v prvních dnech tvrdé boje a nemohli se dohodnout, kdo si s ní bude hrát. Uplynul týden a náš zájem o ni začal slábnout. Uplynul měsíc a hračka skončila na dně šuplíku, aniž bychom si na ni vůbec kdy znovu vzpomněli. Od invaze na Ukrajinu uplynul již více

než měsíc a mně začíná být trochu smutno.

Počáteční jednota sice trvá, ale hlasy proti pomoci uprchlíkům nabývají na síle. Část zprvu nadšených dobrovolníků možná trochu ztrácí zájem, sílu...

Proto jsem nesmírně vděčný za veškerou pomoc, kterou nabízíme. V následujících řádcích si můžete přečíst, jak se jednotlivé oddíly zapojují. Berme to jako inspiraci k další pomoci a v naší činnosti vytrvejme.

Uprchlíci nejsou hračka, neodkládejme je na dno šuplíku, ale zahrňme je upřímnou pomocí a láskou, která zmírní jejich bolest ze ztráty domova.

Marek Kuskov

Autor, původně hradecký tomík, je člen předsednictva Asociace TOM

Tomíci POMÁHAJÍ

S válkou na Ukrajině se v hlavách nejen tomíků rodily nápady, jak pomoci. Jak pomoci přímo na ukrajinských hranicích, jak pomoci tady u nás těm, kteří utíkají do bezpečí, a jak třeba reagovat oddílovým programem.

ským hranicím, se bez váhání zapojili i tomíci Mára Kuskov s Tomášem „Donky“ Novákem. Naložili v Praze až po strop oba asociační transity a na otočku spacáky odvezli do Przemysle.

Do dalších sběrných míst svázeli materiál TOM Veverk z Brandýsa nad Labem, ostravský TOM Průzkumník, poděbradský TOM Robinsoni, TOM Radováňka Liberec, TOM Práčata z Rapšachu a jistě i mnoho dalších oddílů.

Lesani v Karvině a TOM Kadaň v Opavě zorganizovali dokonce ve svých klubovnách i několikadenní oddílové

Materiální sbírky

Hned v prvních dnech Tomáš Novotný, předseda Asociace TOM, vyzval lidi z blízkosti Prahy k příspěvu do sbírky spacáků a léků, kterou bleskově zorganizovali skauti na Staroměstském náměstí ve Skautském institutu. Kromě roztockých tomíků do Prahy materiál vezli i TOM Sůvy, TOM Ještěrky Jesenice a TOM Poutníci. Například poutnický Ondřej „Opičák“ Turek pak ve „Skauťáku“ se sbírkou přímo pomáhal.

Do skautského konvoje, kterým tuto obří sbírku směřoval k polsko-ukrajin-

Tom Kasiopea vaří teplé obědy...

Tom Zálesák pořádá aktivity pro děti...

sbírkky. Hygienické potřeby, deky, léky, potraviny a další věci pak vedoucí odvezli do centrálních sbírkových míst. Například do vybraných nádražních budov, ze kterých pak České dráhy vypravují humanitární vlaky.

Pomoc přímo uprchlíkům

TOM Sluníčko v čele s Janem Novotným v Brně Bystrci spolu s vlastníkem budovy Staré pošty vybavili pro 55 maminek s dětmi holé nefunkční kanceláře nábytkem a dalšími věcmi. Narychlo vytvořili klubovnu se společenskou místností, kde se všichni setkávají a společně jedí. Paralelně s tím TOM Kasiopea pomáhá pro tento objekt zajišťovat denně teplé obědy a studené večere. Vaření pro potřebné vymyslel a systematicky řídí Honza Blahynka. Vaří se u něj doma a podílí se na tom jak členové oddílu, tak i kamarádi mimo oddíl. Finančně je vaření zajištěno z prostředků sponzora. Oběma oddílům

patří velká poklona.

V Berouně do své klubovny pozval TOM Trilobit ke vzájemnému setkávání nejen Ukrajince. Zatím každé úterní odpoledne tam bude fungovat komunitní centrum pro lidi zasažené válkou.

TOM Zálesák z Hlučína zase na faru v Hatí odvezl ukrajinským dětem koloběžky, deskovky, hudební nástroje a další věci pro zpříjemnění těchto těžkých dnů. Zároveň pro ně oddíl z Hlučína připravuje i první společné víkendovky.

Ostravský TOM BVÚ nabídl rodinám

Tom Ještěrky uspořádaly Běh pro Ukrajinu...

z Ukrajiny své pravidelné schůzky.

Finanční pomoc

Asociace TOM odeslala na konto spolku Post Bellum a Člověka v tísní pětadvacet tisíc korun na pomoc Ukrajině. Do sbírek přispěli a přispívají i mnozí vedoucí a podporovatelé našeho spolku. Hlásí se nám i samotné oddíly, které do charitativních sbírek poslaly příspěvky dle svých možností. Zajímavým způsobem shromáždil finanční pomoc například TOM Ještěrky v Jesenici u Rakovníka. Oddíl uspořádal lokální Běh pro Ukrajinu. V rámci akce Sokola si na dálku zaplatila startovné téměř dvacítká běžců a společně tak vybrali 1 900 Kč.

Ubytování pro uprchlíky

Na asociální základně v Uherském Hradišti a v Domečku v České Lípě jsou již ubytované maminky s dětmi z Ukrajiny. Jednáme i o využití části ubytovny ve Pstruží. Situace je dynamická, každým dnem se poptávka mění. Vedoucí rezervovaných termínů jsme požádali, aby počítali s případným zrušením svých pobytů i na poslední chvíli. Děkujeme za pochopení.

V tuto chvíli nezbývá nic jiného, než upřímně PODĚKOVAT všem, kteří se jakkoliv (ať už finančně, nebo svým časem) do pomoci uprchlíkům zapojili a v budoucnu ještě zapojí. JEŠTĚ JEDNOU DĚKUJEME!

Anežka Klabanová
členka předsednictva Asociace TOM

Tom Dakoti půjčili klubovnu k výuce češtiny...

VÝZVA i příležitost

Ukrajinské uprchlíky je potřeba rovnoměrně rozmístit po celém Česku. Pomůže to třeba i při zápisech dětí do škol a školek

Za měsíc začínají zápisy do mateřských škol. Těch se sice v tuto chvíli nemohou zúčastnit ukrajinští uprchlíci, zřizovatelé by ale měli počítat s tím, že musí zajistit místo i pro děti ukrajinských uprchlíků v předškolním věku.

Zápisy do mateřských škol začínají 2. května a končí 16. května. Konkrétní termín si stanovuje ředitel nebo ředitelka mateřské školy. Ze zákona je pro děti povinný poslední rok předškolního vzdělávání. Školky tedy musí přijmout děti, kterým bude do 31. srpna 2022 pět let.

Vzhledem k válce na Ukrajině a přílivu uprchlíků tak ale v Česku vzniká nárok i dětem ukrajinských uprchlíků. Lex Ukrajina počítá s mimořádným zápisem do školek právě pro tyto děti od 1. června do 15. července. Jak v rozhovoru pro Radiožurnál zmínil ředitel odboru základního vzdělávání Michal Černý, může jít zhruba o osm tisíc ukrajinských předškoláků. Toto číslo už ale dnes může být vyšší. Pozdější zápisy slouží také proto, aby bylo jasné, jak je potřeba zvětšit kapacitu školek. Pokud je školka plná, je na jejím řediteli, aby o tom informoval svého zřizovatele. A právě zřizovatel je pak ten, který situaci řeší a snaží se zajistit místo nejprve v nespádové mateřské škole a pak případně přes krajský úřad v jiné oblasti. Role zřizovatelů bude v této chvíli zásadní, a je proto potřeba, aby na to byli připraveni. EDUin proto upozorňuje, že kvůli potřebě přijetí předškoláků z Ukrajiny nemusí být dost místa pro menší děti. Ty sice rodiče do školky mohou přihlásit, školka je ale nemusí přijmout. Problém může být hlavně ve velkých městech. Proto je třeba na základě zjištění kapacit předškolních a školních zařízení koordinovat ubytování rodin ukrajinských uprchlíků tak, aby se předcházelo vzniku přetížených lokalit, které by mohly potenciálně generovat sociální napětí způsobené

nedostatkem míst ve školách a školkách.

Kateřina Lánská, analytička EDUinu: „Bude záležet především na schopnosti státu a zřizovatelů škol koordinovat rozmístění ukrajinských rodin po celé České republice tak, abychom předcházeli zátěži ve větších městech. Děti zároveň nepotřebují pouze místa ve školkách a ve školách, budou potřebovat psychologickou a intenzivní jazykovou podporu. Řada z nich se stejně jako české děti může potýkat

s některými dalšími speciálními vzdělávacími potížemi. A na to bychom neměli zapomínat. Pro české školství znamená náhlý příliv ukrajinských dětí bezpochyby výzvu, ale i příležitost, jak se intenzivně věnovat posilování bezpečného a vstřícného prostředí ve všech školách. Těžit z toho pak budou všechny děti.“

EDUin

EDUin je obecně prospěšná společnost, která se věnuje problematice vzdělávání a jejíž snahou je informovat veřejnost o všem důležitém, co se děje ve školství a vzdělávání.

EDUin, o. p. s., byla založena v květnu 2010 a realizuje a připravuje několik informačních a osvětových projektů.

KRABICE pro kamarády

Také Středisko volného času (SVČ) TYMY Holešov se zapojilo do pomoci Ukrajině

Připojili jsme se k výzvě Českého Červeného kříže, ve které vybíráme zdravotnický materiál, který se pak převážně přímo na Ukrajinu.

Děkujeme všem jednotlivcům i organizacím zapojeným do sbírky. Velký dík patří holešovské firmě Kuraray, která do této sbírky věnovala spoustu zdravotnického materiálu.

Dlouho jsme přemýšleli, jak do podpory a pomoci motivovat děti. Nakonec jsme vymysleli jednoduchou formu pomoci, a to pod názvem „Krabice pro kamaráda“. Děti ve spolupráci se svými rodiči připraví krabici, do které věnují různé výtvarné potřeby a také hračky. Některé děti také do krabice vloží dopis, který určitě potěší obdarovaného. Během několika dnů se v SVČ TYMY sešla dvacítká dárkových krabic, a děti je předají ukrajinským dětem, které přišly do Holešova.

Děkujeme všem, kteří jsou ochotni pomáhat. Věříme, že krabice od dětí udělají radost a potěší děti, které mají za sebou nepříjemné zážitky.

Jarmila Vaclachová, SVČ TYMY

SI Praha: Střípky POMOCI

3. března 2022

Příležitostí k pomoci je všude kolem nás spousta, i když se teď materiální pomoc míří na Ukrajinu počítá na vlaky, a ne na dodávky. Ukrajinců utíkajících před válkou míří do Česka čím dál víc a pojí se s tím spousta příležitostí ke konání dobra. Chceme zmobilizovat dobrovolnickou sílu kolem Skautského institutu a zprostředkovávat ji v příštích týdnech všude tam, kde jí bude potřeba.

10. března

Od momentu, kdy jsme spustili materiální sbírku, je všechno tak trochu jako z jiné reality. Prakticky neustále zažíváme, že když se velké množství dobré vůle napře jedním směrem, dějou se velké věci. Třeba Alza.cz nám poskytla dar ve výši 500.000 Kč, na část nákladů, které na pomoc Ukrajině plánujeme vynaložit. Tato noc totiž bohužel nebude krátká.

Náš kamarád Jíra Stránský říkal: „Když můžeš, tak musíš!“ A když nás oslovil Jan Barta a Pale Fire Capital, jestli bychom nemohli provozovat hotel s 216 lůžky pro příchozí z Ukrajiny, museli jsme si upřímně odpovědět, že můžeme – díky skvělé odezvě a entuziasmu tolika z vás, kteří jste se přihlásili k dobrovolnické pomoci.

18. března

Dva týdny. 1850 přihlášených dobrovolníků nejrůznějšího věku, povolání i národnosti. 1274 vypsaných a obsazených směn. **4629 hodin dobrovolnické pomoci, zejména v Kongresovém centru Praha.**

Děkujeme všem, kdo pomáháte. Vaše nasazení je úžasné. Je a bude to moc potřeba! Přidávat se stále můžete. Na koordinaci celé té dobrovolnické operace si vzal Vašek (na fotce z centrály uprostřed) neplacené volno, které mu dneškem končí, a práci po něm přebírá Blanka (vpravo). Vašku, díky!

2. dubna

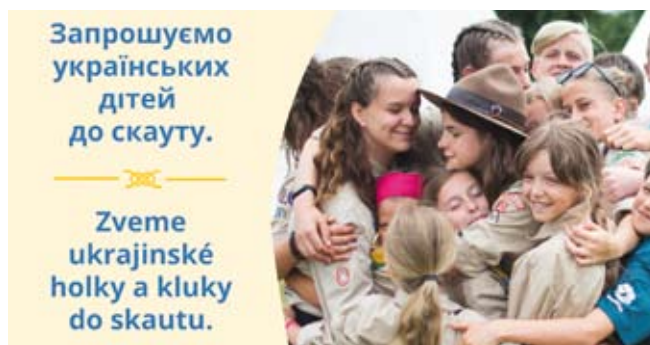
Týden se s týdnem sešel... a hotely Svojsík a Rakša dohromady se 300 nocležníků jsou stále v provozu, bez maléru, všichni jsou živi a zdraví, a to včetně novorozence, který přišel na svět dva dny po ubytování jeho maminky. Celé to provozuje tým skvělých lidí, který jsme poskládali z těch, kdo se nám přihlásili do dobrovolnické služby. Zvládají to skvěle. A navíc potkáváme spoustu lidí dobré vůle, kteří nám s tím moc pomáhají. Děkujeme!

*Ze stránek a Facebooku
Skautského institutu Praha*

SKAUTI ZVOU ukrajinské kluky a holky

Junák – český skaut zve do svých řad ukrajinské holky a kluky, kteří do Česka uprchli před válkou, a spouští systematickou podporu integrace. Skautský oddíl může uprchlickým dětem nabídnout to, co dětem zdejší, tedy dobrodružství, dobrou partu kamarádů a bezpečné prostředí. Řada skautských oddílů již několik týdnů dětem z Ukrajiny nabízí možnost zapojit se do programu.

Pro orientaci ukrajinských rodičů i starších kluků a holek připravili skauti specializovaný web, kde se v ukrajinštině i češtině dozví základní informace o skautingu i o způsobu, jakým mohou oddíl ve svém okolí vyhledat: www.skaut.cz/zvemedoskautu

Skautští oddíloví vedoucí mají k dispozici podpůrné materiály, metodiku, diskuzní fórum pro sdílení zkušeností i zásobárnu vhodných aktivit na první schůzky či výpravy. Organizace plánuje i finanční podporu oddílů, které s integračními aktivitami budou mít zvýšené náklady. Jednotlivé kroky konzultuje jak s odborníky (Meta, Centrum Locika), tak s ukrajinskými skauty.

„Klukům a holkám, kteří k nám uprchli z Ukrajiny, umíme nabídnout bezpečné prostředí a přidat jim do života trochu radosti a jistoty. Nabízíme činnost, při které mohou zapomenout na prožité náročné situace a potkají dobré přátele. Skauti a skautky jsou zvyklí podat pomocnou ruku a nebojí se výzev. I pokud zrovna nebudou rozumět každému slovu, poradí si,“ vysvětluje místostarostka českých skautů Barbora Tichavová, která má oblast podpory ukrajinských dětí na starost.

Skauting může pro kluky a holky z Ukrajiny představovat příležitost

seznámit se, poznávat český jazyk i českou kulturu, přírodu a společnost. Skautští vedoucí mají vzdělání i potřebné zkušenosti a budou vstřícnými průvodci. Zapojení kluků a holek z Ukrajiny může být ale příležitostí i pro skautské oddíly samotné: mohou tak aktivizovat bývalé členy nebo příznivce, a najít tak do budoucna

další dospělé dobrovolníky. Desítky skautských oddílů se podpoře a pomoci věnují již od počátku ruské agrese na Ukrajině. Pořádají materiální sbírky, benefiční akce, vyučují češtinu, poskytují prostory svých kluboven či základen nebo pracují jako dobrovolníci v asistenčních centrech a na řadě dalších míst.

Vítejte u nás! Ласкаво просимо до нас!

Signs on the wall:

- Ало! Привіт! (Привіт!)
- Як тебе звати? Як тобі звати? (Як тебе звати?)
- Як се має? Як справи? (Як справи?)
- Простіть! Будь ласка! (Будь ласка!)
- Дякую! Дякую! (Дякую!)
- Не Ні! (ні!)
- Хочеш зі мною грати? Ти хочеш зі мною пограти? (Ти хочеш зі мною пограти?)
- Хочу... Я хочу... (Я хочу...)
- Кто је... Де... (Де...)
- Рад/а ти помогу. Я з радістю допоможу тобі. (Я з радістю допоможу тобі.)

Стань скаутом > skaut.cz [Стань скаутом]

Vše ke skautské podpoře Ukrajiny → skaut.cz/ukrajina

SKAUT

Přehled skautské pomoci najdete na www.skaut.cz/pomahame-ukrajine

„Současnou situaci jako skauti považujeme za příležitost dostat skautskému slibu a zákonu a vytvářet o trochu lepší svět pro ty, kteří k nám uprchli před krutostí a utrpením. Je

pravděpodobné, že se ve veřejném prostoru bude objevovat stále více zjednodušování a snahy zbavit válečné uprchlíky lidského rozměru. Podle našeho názoru je nutné nezapomenout na to zásadní: jde o rodiny, které ztratily možnost žít svobodně život jako doposud. A jde o kluky a holky,

kteří opustili svůj domov, bojí se o své blízké, přišli o oblíbená místa, přátele a svoje kořeny. Jde o lidské osudy, které my můžeme velmi konkrétně zlepšit,“ uzavírá skautská tisková mluvčí Barbora Trojak.

Junák – český skaut

ČESKY levou zadní?

Dne 7. 4. proběhla závěrečná konference projektu Don't give up!. Projekt se zaměřuje na podporu nově příchozích mladých lidí z ciziny, kteří před studiem na středních školách potřebují nejprve podpořit v češtině.

META, o.p.s. spolu s partnerskou organizací Centrum pro integraci cizinců, o. p. s. po dobu šesti let organizovala unikátní roční přípravný kurz před vstupem na SŠ. Postupně ale přibyla i jazyková podpora při studiu a metodická podpora pedagogů. Jazyková příprava před SŠ v České republice dosud zásadním způsobem chybí. A v následujícím školním roce bude kvůli příchodu tisíců válečných uprchlíků potřeba o to více.

Podle odhadů META, o.p.s. je každoročně v Česku pět až osm set mladých lidí, kteří by měli pokračovat ve studiu na SŠ, ale nemohou. Ukončili totiž základní vzdělávání v zemi původu, nerozumí česky a neprojdou přes přijímací řízení. Pokud se na střední školu přesto dostanou, mnohdy se na ní dlouho neudrží. S příchodem uprchlíků z Ukrajiny se počet těchto mladých lidí v letošním roce zněkolikanásobí. Ve věku přechodu na SŠ jich podle odhadů může být sedm až osm tisíc. Jazyková příprava před vstupem na SŠ ale zatím v systému chybí. A tou to teprve začíná...

„Před šesti lety jsme začali s ročním přípravným kurzem. Studenti se po roce v češtině dostali na komunikační úroveň. Někteří, většinou pasivně, zvládají B1. Jenže brzy jsme zjistili, že to není dost. Na střední škole měli následně i tak velké problémy se školní úspěšností. Nezvládali tempo, problémy dělal odborný jazyk i český jazyk a literatura. Proto jsme po dvou letech v pokračujícím projektu rozšířili jazykovou podporu i na SŠ a začali podporovat i středoškolské učitele,“ shrnuje zkušenosti Kristýna Titěrová, programová ředitelka META, o.p.s.

Přestože na podporu z projektu dosáhlo několik set studentů, stále jde v kontextu českého školství jen o kapku v moři. Jazyková příprava a podpora středoškoláků v jazyce je zatím stále exkluzivní. Pro letošní rok však MŠMT chystá kvůli situaci s Ukrajinou změny. „Připravili jsme šablony na kurzy češtiny, ze kterých mohou školy, vysoké školy, obce a obce s rozšířenou působností financovat kurzy

češtiny před vstupem na SŠ. Žák může získat až 320 hodin, je to na období od dubna do srpna. Platí pro žáky, kteří jsou už přijati ke vzdělávání, i ty, co teprve budou přijati od 1. 9. 2022, platí i pro ty, co nebudou ve vzdělávacím systému, tj. chtějí na trh práce,“ avizoval v panelové diskusi Petr Bannert, ředitel odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání z MŠMT.

Účastníci konference, ale i panelisté se shodli na tom, že nejproblematictější momentem je přijímací řízení na SŠ. Základní školy žáky přijímat musí, ale střední školy si žáky spíše vybírají. „Zkouška z češtiny sice může být nahrazena pohovorem, ale ten pohovor je často těžký jako zkouška. Nově příchozí děti z Ukrajiny by měly absolvovat přijímací pohovor z češtiny až v červnu. V prvním kole by se zjišťovala jen motivace a konala zkouška z matematiky v ukrajinštině. Do školy nastoupí až v září, takže jejich aktuální znalost češtiny není relevantní,“ upozornil v diskusi Daniel Prokop, sociolog a zakladatel PAQ Research.

Ten také poukázal na to, že se intenzivní jazyková příprava budoucích středoškoláků státu i krajům vyplatí. Její cena je násobně nižší než náklady státu na dopady předčasného ukončení středoškolského vzdělání, které mohou činit dva až tři miliony korun na osobu. Podle Daniela Prokopa se intervence v řádu 200 tisíc korun vyplatí, i kdyby měla například jen 10% úspěšnost (například vlivem následného návratu podpořených na Ukrajinu, odchodu ze vzdělávání apod.).

Odborníci upozorňují, že v některých regionech (např. Praha, SČK, Brno, Plzeň) nemusí stačit kapacity škol. Je nutné situaci řešit systémově a nečekat na září. Jinak v následujícím školním roce hrozí tisíce mladých lidí mimo vzdělávací systém. „Je potřeba nastavit sběr dat. Systém reportů ohledně počtu nově příchozích dětí z Ukrajiny a kapacitách škol by měl být týdenní nebo každých čtrnáct dnů. Je nutné vytvořit databázi, která bude porovnávat kapacity škol a počty dětí v regionu,“ vybídl Daniel Prokop.

Kromě systémového sběru dat potřebují školy především včasné informace o aktuálních i plánovaných možnostech podpory přijatých žáků. Současná nejistota je pro školy demotivující. A nebudou-li motivovány a podpořeny také školy, bude docházet k smutným případům odmítání mladých lidí bez znalosti jazyka. Po dvou letech s pandemií onemocnění covid-19 budou školy opět potřebovat notnou dávku flexibility a kreativity. Učitelé i žáci potřebují v tuto chvíli podpořit hlavně psychicky.

META, o.p.s.

– Společnost pro příležitosti mladých migrantů

Zlatým ÁMOSEM se stal Marek Valášek

Do 29. ročníku ankety o nejoblíbenějšího učitele ČR Zlatý Ámos 2021/2022 přihlásili žáci a studenti 80 pedagogů.

Už poněkoličkáte v počtu nominovaných zvítězila Praha – celkem 16 přihlášek. O tři nominace méně přišlo ze Středočeského kraje, na třetím místě s jedenácti nominovanými je kraj Jihomoravský. Ani jednoho oblíbeného pedagoga nepřihlásili žáci z kraje Karlovarského a Jihočeského. Z celkového počtu nominovaných je 52 učitelek a jen 18 přihlášek poslali středoškoláci.

O postup do semifinále se rozhodovalo v regionálním kole, které probíhalo vzhledem k pandemii koronaviru on-line. Pravidla byla stejná, jako

v minulých letech. Žáci museli obhájit nominaci své paní učitelky nebo svého pana učitele. Mohli ji zpracovat jako prezentaci nebo video.

Do semifinále postoupilo celkem 16 pedagogů. Semifinále se konalo prezenčně v zrcadlových sálech MŠMT. O postupujících do finále nerozhodovala porota,

ale samotní semifinalisté. Po skončení prezentací každý napsal tři jména postupujících. Sečtením hlasů bylo vybráno 6 finalistů (3 ženy a 3 muži).

Výsledky finále

Dospělá porota, složená ze zástupců partnerů ankety a vítězů minulých ročníků ankety titul Zlatý Ámos školního roku 2021/2022, udělila Marku Valáškoví z Anglicko-českého gymnázia Amazon v Praze. Marek Valášek zároveň získal ještě titul Pražský Ámos, Ámos sympaták a Ámos ČT. Porota složená ze zástupců žáků finálových škol zvolila Dětským Ámosem Josefa Macha z gymnázia v Tachově. Nadace ČS – stříbrný partner ankety – udělila titul Dálkový Ámos Tomáši Sajdlvi ze ZŠ v Hradci Králové.

Ámose sympatáka zvolili diváci ČT Děčko, na finále ho korunoval Petr Kopecký, dramaturg ČT Děčko. Dálkového Ámose vybrali zástupci stříbrného partnera ankety Nadace ČS, na finále korunovala Lucie Ellingerová. Ámose ČT vybrali zástupci ČTedu, na finále korunovala Alžběta Plívová a Adéla Zehringarová.

*Ladislav Hrzal,
ředitel ankety Zlatý Ámos
Dětská tisková agentura (DTA)
Foto Stanislav Milata*

ANKETA: Dokážete se poučit z vlastní CHYBY?

Linda Sokačová
ředitelka organizace
Amnesty International
Česká republika

Myslím, že UŽ a KONEČNĚ se z vlastních chyb poučit umím. Ale upřímně, je to neskutečně těžká věc a trvalo mi dlouho, než jsem začala svoje „chyby“ a reakce na ně vnímat ne jako osobní útok, ale jako zpětnou vazbu, která pro mě může být užitečná.

Pomáhá mi, když se přepnu do módu naslouchání. Reakci je možné dát později a v podobě, které není třeba v budoucnu litovat. Rozhodně to ale neznamená, že každou zpětnou vazbu nebo negativní reakci lidí, s kterými spolupracuji či komunikuji, bez výjimek přijímám.

Způsob naslouchání a odložené reakce mi dávají možnost zamyslet se a reflektovat, co se stalo, proč se stalo a co to přineslo. A někdy to znamená i to, že si svůj postup potvrdím jako vhodný. Tento přístup mi zároveň pomáhá se vyhnout zbytečnému strachu a sebeponižování za jednání, které bylo na místě, i když nemuselo být všem zrovna po chuti.

Abhejali Bernardová
dálková plavkyně a běžkyně

Myslím, že se všichni snažíme. Někdy se nám to podaří hned napoprvé, jindy potřebujeme pokusů víc. Já se snažím, zároveň se ale nerada příliš ohlížím do minulosti, protože tam už nic nezměním. Pokud mám nějaký cíl a ten je pro mě důležitý, je potřeba se navzdory chybám nevzdát a stále se snažit. Chyby

a překážky totiž podle mě testují naše odhodlání dosáhnout cíle. Musíme být jako malé dítě – když se učí chodit, padá a padá, avšak pokaždé se znovu zvedne, dokud padat nepřestane. Ráda si tedy připomínám slova svého učitele meditace Sri Chinmoye, který říká: „Naším skutečným neúspěchem je, když se přestane-me dál pokoušet.“

Abhejali Bernardová mj. v únoru 2018 přeplavbou Cookova průlivu dokončila plaveckou výzvu Oceans Seven. Stala se tak desátým člověkem v historii, který tuto výzvu dokončil (a prvním člověkem ze země bez přístupu k moři).

*Připravil Jiří Majer
Foto archiv respondentek*

KNIHOVNIČKA ... KNIHOVNIČKA ... KNIHOVNIČKA

ČTENÁŘSKÉ STRATEGIE u předškolních dětí a nečtenářů

Eva Koželuhová

Kniha představuje možnosti využívání čtenářských strategií při předčítání dětem předškolního věku a nečtenářům na počátku školní docházky.

Cílem metody využívání čtenářských strategií je rozvíjet u dětí plné porozumění textu, tedy i porozumění implicitního významu, a připravit děti pro budoucí

samostatné čtení s porozuměním. V teoretické části jsou představeny čtenářské strategie vhodné pro předškolní vzdělávání a také postup, jak s nimi při předčítání efektivně pracovat. V praktické části jsou uvedeny příklady konkrétních čtenářských lekcí s podrobnou metodikou a reflexemi jejich realizace v mateřských školách.

Vše je doplněno videokázkami, na které je v textu odkazováno, videokázky jsou po zadání kódů z textu dostupné na YouTube.

Kniha osloví pedagogy mateřských škol i prvních ročníků základních škol.

**PhDr. Eva Koželuhová,
Ph.D., působí jako odbor-**

ná asistentka na katedře preprimární a primární pedagogiky Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy a na katedře pedagogiky Pedagogické fakulty Zápa-dočeské univerzity v Plzni. Přes dvacet let působila jako učitelka mateřské školy.

Vystudovala magisterský studijní program Pedagogika předškolního věku a doktorský studijní program v oboru Pedagogika, oboje na Univerzitě Karlově. Ve své práci se zaměřuje kromě didaktiky předškolního vzdělávání na rozvoj čtenářské gramotnosti – vede kurzy pro budoucí učitele na VŠ, spolupracuje jako lektor DVPP pro NPI.

**Brož., 157 str., 299 Kč
Portál, 2022**

foto Petr Vaněk, 2. dětská tisková konference k Ukrajině

foto Petr Vaněk